Gedeputeerde Staten

Provincie Zeeland

Abdij 6 4331BK Middelburg
Postbus 6001 4330 LA Middelburg
+31 118631011
IBAN NL08 BNGH 0285010557

Provinciale Staten van de Provincie Zeeland
t.a.v. de voorzitter
p.a. afdeling Statengriffie
Postbus 6001
4330 LA Middelburg

Onderwerp	Zaaknummer	Behandeld door	Verzonden
Proces kader inzet dividend Zeeuwse Energie Houdstermaatschappij (ZEH)	359775	S.C.F. Rijk / R.G.I. Verdurmen +31 6 21124888	

Middelburg, 14 november 2023

Geachte voorzitter,

I. Inleiding

In onze brief “Jaarrekening ZEH (Zeeuwse Energie Houdstermaatschappij), Evides en GBE Aqua over boekjaar 2022” d.d. 18 juli 2023 *(zaaknummer 324459)* hebben wij uw Staten geïnformeerd over het dividend ZEH NV (voorheen PZEM NV). ZEH keert in 2023 € 100 miljoen uit aan haar aandeelhouders waarvan de Provincie Zeeland vanwege haar aandeelhouderbelang van 50% een bedrag ontvangt van € 50 miljoen. In de bijlage “Dividendvoorstel voor betaling in 2023” bij deze brief is door de directie van ZEH een doorkijk gegeven van de dividendverwachting na 2023 waarbij een superdividend is voorzien in verband met het gefaseerd uitkeren van het Eigen Vermogen van ZEH. De hoogte van de uitkeringen worden bepaald aan de hand van het dividendbeleid en zijn o.a. afhankelijk van de risico’s die ZEH de komende jaren verwacht.

In de voorliggende brief informeren wij u over het proces om, in lijn met ons coalitieakkoord “*Met Zeeland, voor Zeeland!”*, tot een kader te komen met betrekking tot de inzet van het verwachte ZEH dividend. In ons coalitieakkoord staat hierover het volgende:

“We verwachten in de komende jaren een groot dividend van ZEH (voorheen PZEM). De eerste jaren zal dat worden gebruikt om de lening van GBE Aqua (Gemeenschappelijk Bezit Evides) af te lossen. Wij beraden ons op de wijze van omgaan met het verdere dividend. Wij zoeken naar mogelijkheden om daar structurele inkomsten uit te genereren”.

II. Voorgeschiedenis

Op 3 november 2017 is door uw Staten het Statenvoorstel “Aandeelhoudersstrategie PZEM” vastgesteld (*kenmerk 17020424*). In deze strategie is geconstateerd dat in de onderneming PZEM geen directe publieke belangen meer aanwezig zijn die aandeelhouderschap in de huidige vorm rechtvaardigen. Om die reden is het energiebedrijf de afgelopen jaren geherstructureerd en zijn, in lijn met de aandeelhoudersstrategie, verschillende bedrijfsonderdelen verkocht en is de naam gewijzigd in ZEH. Hierdoor heeft ZEH een aanzienlijk Eigen Vermogen op kunnen bouwen van ca. € 1,6 miljard (stand per 31 december 2022). In het dividendbeleid, wat in de vergadering van Provinciale Staten op 11 november 2021 voor wensen en bedenkingen aan u voor lag, is opgenomen hoe dit Eigen Vermogen gefaseerd over meerdere jaren (periode 2024-2033) in de vorm van dividend aan de aandeelhouders wordt uitgekeerd.

Op dit moment wordt, in samenwerking met de overige aandeelhouders ZEH, de vigerende aandeelhoudersstrategie uit 2017 geactualiseerd. Deze herziening vindt plaats om aan te sluiten op

het veranderde karakter van het bedrijf ZEH, de ordening van de elektriciteitsmarkt, de laatste ontwikkelingen in de (inter)nationale elektriciteitsmarkt en de publieke waarden/publiek aandeelhouderschap. In uw Statenvergadering op 15 december 2023 zal deze aandeelhouderstrategie ZEH ter besluitvorming aan u worden voorgelegd. Indien deze voorgestelde strategie door de aandeelhouders ZEH wordt vastgesteld biedt dit de mogelijkheid het Eigen Vermogen ZEH gefaseerd over meerdere jaren (periode 2024-2033) in de vorm van dividend aan de aandeelhouders uit te keren.

III. Beleidslijn ZEH dividend

In de door uw Staten vastgestelde Voorjaarnota Provincie Zeeland 2022 is de beleidslijn “ZEH (voorheen PZEM) dividend” opgenomen. Hierin is vastgelegd dat de Provincie Zeeland de komende jaren de verwachte dividenden in eerste instantie inzet ter aflossing van de lening die GBE Aqua enkele jaren geleden is aangegaan om de aandelen Evides te verwerven. De verwachting is dat in 2024 de laatste kapitaalstorting aan GBE Aqua zal worden gedaan en daarmee de lening in GBE Aqua volledig is afgelost. Dit betekent dat naar verwachting vanaf 2024 (een gedeelte van) het ZEH dividend vrij beschikbaar komt voor de aandeelhouders. In de beleidslijn “ZEH dividend” is tevens bepaald dat deze vrij beschikbare dividenden worden opgenomen in een afzonderlijke reserve ‘ZEH’ Richting uw Staten kunnen vervolgens voorstellen worden gedaan om de middelen uit deze reserve in te zetten.

IV. Afwegingskader inzet ZEH dividend

Omdat wij het van belang vinden dat de verwachte dividenden ZEH worden ingezet op een wijze waarop het publiek c.q. maatschappelijk belang duurzaam wordt gediend, zullen wij een afwegingkader opstellen en ter besluitvorming aan uw Staten voorleggen. Daarnaast zullen wij criteria opstellen waaraan voorstellen voor de inzet van dividend kunnen worden getoetst. Daarbij wordt beoogd dat de incidentele dividendopbrengsten dusdanig worden ingezet dat deze leiden tot structurele opbrengsten.

Als eerste denkrichting denken wij bij dit kader aan de volgende elementen:

- *Het dividend wordt pas bestemd op het moment dat er in de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA) een besluit is genomen over de uitkering van dividend;*
- *Minimaal 80% van de dividenden wordt ingezet om structurele effecten en rendementen te bereiken (minimaliseren van kosten, optimaliseren van rendement);*
- *Terughoudendheid is van belang om de incidentele dividenden in te zetten voor structurele vraagstukken (bij de afweging dient namelijk rekening te worden gehouden met eventuele structurele kosten);*
- *Bij de inzet van de dividenden voor Provinciale vraagstukken wordt gestreefd naar een duurzame doorwerking van die middelen voor de Zeeuwse maatschappij;*
- *Rekening wordt gehouden met menskracht/uitvoeringscapaciteit (inclusief programmeren).*

Bij de beoordeling van de voorstellen binnen dit kader wordt een onderscheid gemaakt in een drietal clusters:

i. Investeringen die leiden tot structurele “zekere” opbrengsten die aangewend kunnen worden voor de provinciale kerntaken;
ii. Investeringen die leiden tot een incidentele (maatschappelijke) opbrengst;
iii. Investeringen die een impuls geven aan een project wat leidt tot structuurversterking, met een maatschappelijk doel (o.a. aanjaaggelden, cofinanciering).

V. Beoogde proces en tijdpad

Gezien het belang van dit onderwerp stellen wij voor uw Staten actief mee te nemen in dit proces. Om die reden nodigen wij u uit voor een informatiebijeenkomst op 2 februari 2024 waarin uw nader wordt geïnformeerd en waarin u ons college kunt meegeven wat u belangrijk vindt ten aanzien van de inzet van het ZEH dividend. Daarbij zullen wij nader ingaan op de ervaringen van andere provincies die een vergelijkbaar proces hebben doorlopen bij de verkoop de aandelen van hun energiebedrijf. In de periode 1999-2015 verzilverden veel gemeenten en provincies hun aandelen in Nederlandse energiebedrijven. Wij stellen u voor, na de informatiesessie op 2 februari, de voorliggende brief in uw commissie Bestuur op 1 maart 2024 te behandelen.

In het eerste kwartaal van 2024 zullen wij u informeren over de second opinion van Deloitte op de dividenduitkering 2024. Dit in lijn met de wens van uw Staten tijdens de behandeling van het “Dividendbeleid ZEH vanaf het boekjaar 2021”. Hiermee kan toezegging 6 uit de commissie bestuur

van 8 september 2023 worden afgevoerd. In juni 2024 verwachten wij het dividendvoorstel ZEH over het boekjaar 2023 ter besluitvorming in de AvA ZEH.
In het derde kwartaal 2024 zullen wij u een Statenvoorstel voorleggen waarin u een besluit kunt nemen over het kader inzet dividenden ZEH en de inzet van het ontvangen dividend ZEH 2024.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten van Zeeland,

{{esl:Signer2:capture:size(200,50)}}

drs. J.M.M. Polman
Voorzitter

{{esl:Signer1:capture:size(200,50)}}

drs. M.C.J. Franken
Secretaris-algemeen directeur

Noem in uw contact met ons steeds het zaaknummer. Dit staat bovenaan deze brief.